

Jawret

NR. 3 Des. 2001 ÅRGANG 13 LAGSAVIS FOR SKONSENG U.L.

SKI

DATOER FOR SKIGRUPPA

Cupstart blir tirsdag 8. januar kl 18.00 på Emilmyra. Første gangen må alle møte kl. 17.00 for påmelding. Kuldegrensa er - 12 grader på Emilmyra. Personer som vil hjelpe til med cup og/ eller renn kan ta kontakt med Kurt Gjelstenli tlf.: 990 28 003. Vi trenger folk både i løyper og på kjøkken.

HOPPBAKKEN

Strømabonnementet i hoppbakken sies nå opp for å spare penger. Hoppbakken brukes ikke og vi kan ikke la det løpe unødvendige kostnader her.

LOPPEMARKED

Fotballgruppa og skigruppa skal ha loppemarked til våren. Alle som har gjenstander som vi kan bruke må for all del ikke kaste noe. Vi er interessert i det meste, ta gjerne kontakt med Evy Bergli på tlf: 75 14 82 85 for nærmere informasjon.

SETT OG HØRT

Den 28/11 vart det observert et par joggesko på ælvisn rætt neom brua. Vi lur veldig på ke så kan ha skjedd? E det en jogger så ha sprøinne utur skon? (Han må i såfall ha vøre kall på føtn når han kom heim) Eller e det ei kriminell handlling så ligg bak? Isåfall bør bevismaterialet sekrest før det ræk a. Ein anna teori e at nån ha høppa utfør brua med høve først så skon e vørte stannan igjen på isen. Vi veit ittje om at nån i bøgda e savna, så vi overlæt åt læseran å løys mysteriet.

INFO FRA HOVEDLAGET

ROMJULSMARSJ 2. JULEDAG 26.12.01

Oppmøte ved Gammelskola fra 10.00 - 13.00
Det arrangeres i år som i fjor romjulsmarsj.
MØT OPP MØT OPP.....
Husk også at det er påmelding til Skicup.

JULETREFEST

...blir det søndag 30.12 kl. 17.00 på samfunnshuset. Det sies at nissen også i år vil komme, men er han tjukk og feit, avmagret, eller har han kanskje blitt revet med i den siste måneds Afghanske mote. Møter han opp på skolen uten skjegg? Det gjenstår å se, så møt opp gamle og unge. Det er gratis for voksne og 25,- for barn.

ÅRSMØTE I SKONSENG UL. 2002.

Årsmøtet vil bli avholdt på Gammelskola onsdag 23. januar kl. 18.00. Saker som medlemmene mener bør tas opp, må være styret i hende senest onsdag 9. januar 2002. Disse sakene sendes skriftlig til:

Skonseng Ungdomslag

v/ Hovedlaget

Sagheiveien 1

8615 SKONSENG

Vi håper flest mulig av medlemmene kan komme på årsmøtet.

ÅRSFEST....

Den populære årsfesten blir lørdag 26. januar. Festen blir vel like trivelig som den alltid er og det blir muligens underholdning i år også. Styret vil gjerne at de som kan tenke seg å være med i komiteen på festen ringer til Anne Lise eller Finn. Ta med godt humør og møt opp til en hyggelig sammenkomst med musikk, mat og "nogo attåt".

Det vil også bli satt opp plakater på Joker.

DIVERSE ANNET

Mange medlemmer i SUL. Medlemskontigent for 2002.

I tiden fram til årsfesten vil som vanlig noen tapre sjeler vandre rundt å selge medlemskort til inntekt for ungdomslaget. Prisene er som i fjor kr. 75,- for enkeltmedlemmer og 150,- for familie. Prisene er de samme for støttemedlemmer. Det er av flere årsaker viktig at vi blir mange medlemmer. Det er positivt for bygda, det gir penger direkte i kassen samtidig som medlemstallet ofte er grunnlaget for tildeling av midler. Årsaken til at noen ikke vil være medlem er at en ikke deltar på arrangement eller at man ikke vil på doning. Vi håper at alle i bygda uavhengig av eget engasjement ser at det er viktig for stedet og miljøet at vi har et tilbud for gamle og unge med blant annet våre arrangement, idrettsbanen, lysløypa, Emilmyra og Gammelskola. Når det gjelder doningen så er den frivillig (selv om det noen ganger ikke virker slik) og en kan dessuten risikere å bli spurt selv om en ikke er medlem. Vi håper alle vil ta i mot de som deler ut medlemskort. (og at en har kontanter i huset)

HJERTESUKK.....

fra barneidretten. Vi mangler instruktører for neste år. Er det noen som kan tenke seg denne utfordringen ?????? I så fall ta da en telefon til Grethe S. Limstrand. Tlf. 751 48284. Grappa jenter 1.-3. klasse fortsetter å møtes ut skoleåret. Men de tar en pause mens ski-cupen pågår. Det vil bli gitt beskjed om når de starter opp igjen. Grappa jenter/gutter 4-6 år tar også en pause. Hvor lang denne pausen blir kommer an på om det er noen som kan tenke seg å være instruktører etter at ski-cupen er over.

Trude Å.Kalkenberg og Lillian Brendmo sier takk for seg, men håper at noen kan tenke seg denne jobben.

PÅ VEGNE AV BARNEIDRETTEI ØNSKER VI ALLE EI RIKTIG GOD JUL OG ET GODT NYTTÅR.

TRIMJUL ?

Når den søte juletid er over og all maten er fordøyd, er tiden inne for å trimme litt. Finn fram den gode romslige joggedrakten og bli med. Hver torsdag møtes vi ved Gammelskola for å jogge litt. (En time i uka greier vi å få til.) Vi kan også gå på ski når været og føret tillater det. De som vil GÅ, møter opp på samme tidspunkt som joggerne. Det er lettere at trim blir om når en er flere ilag, samtidig som det er koseligere. Har tenkt at vi kan hive oss med på en av Rana Turistforening sine turer når vi har lyst til det. Kanskje som ei avslutning, eller en litt annerledes trim. Dere har god tid til å tenke over dette. Første jogge/gåtur blir ikke før 31. januar 2002 kl. 20:30

God "TRIMJUL" fra Lillian Brendmo

Jøssadall`n

Løsningen på forrige oppgave

ASKFIS = Siste barnet i ekteskapet

Her kommer neste oppgave:

BAKFJATT

Har dere noen gode uttrykk å komme med til

Jøssadall`n,

kan dere sende det til :

Trygve Karstensen Skonsenghagen 93

8615 SKONSENG,

eller på E-post til redaksjonen

mauren@c2i.net

(Jøssadall`n = en som røper hemmeligheter).

ISFISKING

Vi tok oss ein prat med han Hans Langvann både før å hør om isforholdan og fangsten. Han kun førtæl at han på same tid i fjor tok 120 fisk fordelt på fire tura på isen. Det meste han fekk på ein dag va 45 stk. I år ha han også vøre ute like mange tura mæn

fått mest kattfesk og en tre-fire steikfesk. (Isen e ca 5 – 6 cm, med lokale variasjona, så man bør ha goe nærva før å drest seg utpå.)

JULEDIKT

Kom Jul i det stille
Lad sneen falle
På dreng og frille.
O kjøpekraft og solbærsaft
Ha nån sett min sopelime?
Jeg lar meg ikke på nesen pille.

HAN AMANDUS I HAGEN Del III av XI

Skrevet av Peder Andersen (Far til John Andersen) 1907 – 1986

Forord

For de som ikke kjente Peder Andersen, så var han veldig kultur interessert. Takket være ham finnes det et kart med oversikt over gamle ferdselsveier og stier samt ca. 70 stedsnavn i utmarka på Skonseng. Dette stykket om Amandus og øvrige folks liv og levnet rundt omkring i bøgda ble dessverre ikke ferdig før han døde, men vi synes det er så interessant at vi ønsker å gjengi det i Mauren

K. E. R.

Det ble minert i stein både her og der, også i Lappnesbergan. Og svartkruttet brakte med brak og bulder nye tider og nye skikker inn over Skonsenggryta og Dunderlandsdalen. Da veien ned til elva var ferdig kom navnene av seg selv. Landingsstedet ble til Lendingstøa, veien kaltes Lendinge og der fergemennene bodde ble nevnt for Lendinga. Fløttmennene fikk nok å gjøre. Det skulle roes tvers over til Røssvollneset og gjennom elvemøtet over til Kvitsanden på Skonsenglandet. Veien nedover til Selfors var nå blitt farbar for hestetrafikk. Sommer som vinter kunne den nu også gå over Lendinga.

Bakken gård på Skonseng var et sentrum. Den lå ved elva rett mot Nilsebakken. Her var det handel og gjestgiveri, her bodde lensmannen og her holdtes ting. Takket være nåløyet Nilsebakken gikk det stor trafikk forbi her. Nå var det naturgitte monopolett brutt. Gjennomgangstrafikken tok slutt og med den de økonomiske og sosiale fordelene av denne trafikk. Framover mot århundreskiftet skjedde mye. I lendingsveien ble årstallet 1864 hugget inn i fjellveggen, det kunne ære cære en markering for den nye epoke som brøt innover natur og folk i indre Rana. Tyngdepunktet for handel og administrasjon ble nå nede ved sjøen.

For de innstengte Ranagrendene var det som en sluse var blitt åpnet. Lik lemenene som forlater fjellheimen sin, forlot folk sitt fødested og reiste til det nye landet i vest. Disse folkene hadde vel lite å tape, for de var bare leilendinger og husmenn. Andre kaltes innderster og disse hadde enda mindre. Men det som disse innvanderne hadde aller minst av var: syn og tro på at det fantes en framtid i dette landet.

Men Amandus og likesinnede bet seg fast i den bit av fedrelandet de hadde fått tak i og de løsnet bare av og til på grepet for å spytte i nevene. Så holdt de stadig videre fast, selv om de så avkommet forsvinne i det blå, og som oftest ble det jo ”ærdde i gjenne”(ætlinger tilbake).

Over fjellene i øst kom et tilsig av folk som rømte fra svartår og hunger, og flere fant livberging i Rana og ble værende der. De forandringer som skjedde i landet som helhet grep nok voldsomt tak i lokalsamfunnets daglige liv. I sytti årene ble det innført ny pengeregning. Den måtte nok så å si omlegges over natta og var nok til stor hodebry for de fleste. Men med de nye mål og vektenheter tok det nok lengre tid å bli fortrolige med. Båtbyggerne gikk aldri fra alen og tomme, støtt og langspann likeså.

Kjerringan seg imellom brukte mark når de handlet med ull og fortalte hvor mange mark ull den og den sauene ha, og spedbanan takserte de alltid i mark. Ja, markvekta var så populær at den første ferdigpakke brente kaffen som kom i handelen ble kalt ”ei mark kaffe”.

Lokalsamfunnet i Skonsenggryta, som i en periode ble benevnt ”Skonseng og omegn”, gjennomgikk oppimot århundreskiftet stadige forandringer og harde påkjenninger. Ungdommen dro til Amerika. Flere familier ble rammet av dødelige farsotter. Det var strupehosten, den slo til fort og brutalt. Andre ble rammet av tæringen, den var lumsk, langsom og nådeløs. Ungdomskull på sju – åtte stykker og flere, om var det vanlige på denne tiden,, ble redusert til en to – tre stykker. Smittestoffet hadde ennå fritt spillerom. De enkleste hygieniske prinsipper var lite kjent. Helsevesenet var ennå lik null. Et tæringssmittet hus kunne av og til bli utrøkt med svovel, men det var vel og det hele. Noe offentlig sosialvesen fantes nesten ikke. Det innskrenket seg til legdesystemet – omgangslegda. Det var de som ikke hadde livsressurser nok til å klare seg sjøl som slik ble tatt vare på.

JULEMESSE PÅ SKONSENG 24. OG 25. NOVEMBER 2001.

Julemessa startet på lørdag 24.nov. med 18 stands. Man kunne føle spenningen, ville det komme folk? Det var grenseløs handverksmesse på Mo og av erfaring vet man at den trekker mye folk. Men da klokka var ca 11 var de første kjøperene på plass, de måtte vente i gangen til julemessa åpnet. Utstillerne hadde gjort et kjempearbeid, det var mye å velge i av mat og husflidsarbeider. Det var alt fra kamkaka og "mær`npølsa" til nisser og "tøva" bilder. Det var mange utstillere fra bøgda og dette satte en ekstra spiss på messa. Bare så det er sagt: -vi har mange flinke folk i bøgda. Utstillerne virket fornøyd med plassene de

hadde fått tildelt, både gymsalen og gangen ble brukt. Arrangørene, fotballgruppa Skonseng U.L, hadde bakt kaker, Kjell Olav stekte svele, de serverte middag; rømmegrøt på lørdag

og lapskaus på søndag. Mange av de besøkende og utstillere valgte å spise middag på julemessa. Til sammen var det ca 250 innbetalende på messa, ikke så mange, men det virket som om alle involverte var godt fornøyd. Håper at dette vil bli en førjulstradisjon på Skonseng og at bøgda væringen ville støtte opp om dette flere år.

FØRJULSPRAT MED ESPEN BERGLI

Vi har tatt en prat med Espen Bergli som nettopp har kommet heim fra samling med Skiblink. Espen forteller at Skiblink er et regionslag i skiskyting, der de trener med de beste utøverne i sine respektive områder. For Espen sin del betyr dette utøvere fra Nordland, Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal. I mai måned hadde de sin første samling, hvor det ble gjort en rekke ulike tester som skytetester, utholdenhet og styrke, spenst, staketester etc. Dette for å finne det individuelle nivået, og blir da målt opp mot tilsvarende tester i verdenseliten. Poenget med disse testene er å kunne korrigere treningen i forhold til sine målsetninger. Grunnlaget for å nå elitenivå er lagt, men dette krever naturlig nok treningsmengder som for de fleste av oss virker umulig. F.eks. trente Espen 600 timer i fjor, i tillegg kommer da skytetrening. Til tross for all treningen er det ikke gitt at man når helt opp i toppen, men Espen sier han ønsker å fortsette sin karriere så lenge lysten og motivasjonen er tilstede. Øvrige aspekt rundt en så storstilt satsing er å få dette til å gå rundt økonomisk, og når man i tillegg er midt i en høyskoleutdanning er det innlysende at dette er svært krevende. Vi vet vi har alle skivenner med oss når vi ønsker Espen lykke til videre, idet han gjør seg klar til sin andre treningsøkt for dagen. Til sist vil vi i skigruppa si vi er

stolt av Espen, og vi vet han er en god motivasjonsfaktor for de yngre utøverne.

Skigruppa

GUBB-GYM

I forrige nummer fortalte vi at det skulle bli Gubb-Gym, for de som vanligvis ikke trimmer, men som fortsatt er så ung (og hydden) at en husker at det kunne være morsomt i gymsalen på skolen.

Siden oktober har noen gubber ristet pondusen og svettet ut noen liter på torsdagskveldene. En har drevet med fotball, volleyball og landhockey. Over nyåret vil en forhåpentligvis ha mer utstyr tilgjengelig i tillegg til at det muligens også blir

Gubb-Gym på onsdagskveldene. Vi som har vært med har hatt det artig og så er det jo ikke så dumt å røre litt på deg. Det er plass for flere og i den forbindelse minner vi om kriteriene for å delta:

1. Gubbe over 25 år
2. En må ikke være i god form (i alle fall må en ikke vise det)
3. Folk med alderstillegg og en "liten skavank" er spesielt velkommen.

OPTIMISTEN

I forrige utgave av Mauren, hadde vi et innslag i fra Optimisten som var i sommer. Det som ikke kom med i avisen, var at vi hadde et lag med i lilleoptimisten. Til høyre ser vi de som utgjorde årets lag:

- Gaute Gjelstenli
- Stian Korsvik
- Silje Fagerjord
- Vegar Bergli

På bildet koser de seg med Pizza og brus fra Bimbo veikro, som var premien de vant.

Maurens utsendte tok seg en tur oppover før å sjå ke det sto tel med juleforberedelsan hos den store poet. Som vanlig va han i godlune og ha mytje på hjertet: – Når det gjeld juleforberedelsan så e eg godt i rute. Her ein dajen va eg bortom samfunnshuset og

kjøft meg ulite rengakaka og vannkrensla. Det eineste eg mangel no e saltsei, det skuill eg så gjerna ha haft. Når det gjeld det huslige, så ska eg skaka sjinnfelln og hæng han tæl lufting, men det e litt tile enno. Luggan ha eg vaska, dæm va osedvanle besudla pga. det elendige føre vi ha hatt fram tel no. Nokka rundvasking bi der ittje i år, hvis godvèret hell seg så prioriter eg å russel ute i skog å mark før å hent inspirasjon. Det e vektig å ittje stress.

Keffør ska vi kava med alt og ingenting? Eg mein at hvis man har tørr ved, tedes, rengakaka, vannkrensla, saltsei, nyvaska lugga, nylufta sjinnfell og forholdsvis rein unnbrok, samt ulite brøsmula åt småfauln, då ha man lagt grunnlaget før sjælefred. Jul bi det i alle fall.

SKONSENG SKOLE OG UNGDOMSKORPS

Det siste året har skolekorpset mista en del folk. Noen har reist bort på skole, andre har slutta av andre årsaker. Kanskje har det store arbeidspresset med mange seminar og store forestillinger gjort at enkelte har gått lei. Men hvis vi ser på hva korpset har prestert, riktignok med god hjelp fra halve bøgda, så ser vi at resten av Ranas korpsliv kopierer oss som best de kan. Det må vel være positivt. Nok om det. Per dags dato er vi cirka 20-25 musiserende medlemmer, alt etter som det høver med

arbeid og skolegang. Vi skulle så gjerne vært flere, og vi vet jo at det sitter flere gamle blåsere rundt omkring i bøgda. De fleste mein og tru at kunnskapen for lengst e borte, men det er utrolig hva som kan hentes fram med kyndig veiledning. Bare prøv! Et av de momentene som er verd å fremheve med korpset er miljøet. Her er unger fra 10-12 år og oppover til middelaldrene damer og herrer, med ganske varierende musikalske kvaliteter. Men vi øver mot felles mål, og har det veldig artig i lag. Spesielt når vi reiser på korpstur en gang i blant.

Derfor vil vi oppfordre folk som har unger i 8-10 års alderen, til å la dem prøve seg som aspiranter. Vi har mange dyktige ungdommer som kan påta seg instruktøroppgaver. Samtidig håper vi at mange gamle blåsere og perkusjonister tar seg på tak og henter fram glemte kunnskaper. Så unngår vi kanskje å ende opp med en cd spiller fremst i 17. Mai toget. **Sett ittje heime i godstoln å søv, kom deg på skola og øv. Når du e sur, kan du blås i en lur, Så får du va med på skolekorpstur.**

Vel blåst!

MRF

Midtre Ranelva Fiskelag har hatt årsmøte, og det ble gjenvalg på heile styret. Per Olsen er leder og han har med seg J. P. Røssvoll, Terje Elvebakk, Bjørn Fredriksen og Leif Egil Amundsen.

For øvrig så ble det vedtatt at fiskelaget skal være med, med informasjon og dugnadsarbeid, på ei informasjonstavle som skal settes opp på den nye fyllinga ved campingen. Tavla blir for øvrig et samarbeidsprosjekt

mellom Jo Strandjord, Grønnligrotta, Sætergrotta og MRF. Driftsplanarbeidet fortsetter og skal om mulig slutføres i løpet neste sommer.

BARNESIA

Hva er det som går og går, og ikke kommer til døra ?

Svar: Klokk

Hvilket hjerte banker ikke ?

Svar: Vaffelhjerte

Hva slags tann kan ikke bite ?

Svar: Lovetann

Hva er det som går til hvert hus, men aldri kommer inn ?

Svar: Velen

Hvorfor kan ikke katten spille dataspill ?

Svar: For den spiser opp musa

Hva skjer hvis en ape tar alle bananene ?

Svar: Da blir apen veldig mett

Hva er hvitt og kjører gjennom bygda, den spiller musikk og har noe kaldt og godt i bagasjerommet ?

Svar: Isbilen

Hva er rundt som et egg, og lang som en kirkevegg ?

Svar: Garmøstet

Lille trille lå på hylle, lille trille ramlet ned. Ingen mann i dette land, lille trille bote kan ?

Svar: Egg

Disse gåtene er kommet i fra 3. Klasse ved Skonseng Skole, og vi takker så masse klassen for at vi fikk bruke dem i Mauren. Vi ønsker alle elever og lærere ved skolen en god jul og et godt nyttår !

Mauren søker med dette medarbeidere til redaksjonen, vi håper at du er litt interessert i journalistikk og kan tenke deg å bidra med noe i den forbindelse til avisa. Ta kontakt med redaksjonen ved hjelp av adressene nederst på denne siden. Vi håper å høre i fra deg !

Ved
valg -
komiteen

*Valgkomiteen søker etter personer som kan tenke seg å drive med lagsarbeid innenfor Skonseng Ungdomslag. Det er spennende ting på gang i SUL, og det er en ypperlig måte til å komme i kontakt med andre sambygdinger på. For nærmere informasjon, ta kontakt med:
Anne Lise Kvåle 75 14 80 86.*

NILSSON RØRLEGGERE
VVS BUTIKK

Fra idé til ferdig trykksak
Xpresstrykk as
Tlf. 75 12 10 70 • Fax: 75 12 10 80

EUROSKILT A-S AVD. NORD
TRAFIKKSKILTTER, TRAFIKKTEKNISK UTSTYR, DEKOR, TEKSTSKILTUNG
P-UTSTYR, ADGANGSKONTROLL, VARSLINGSLYS

joker
JOKER RØSSVOLL
8615 SKONSENG
TLF. 75 15 99 20, FAX 75 15 99 21

Hydro Texaco Selfors
Selfors Bensin & Service AS
Saltfjellveien 32, 8613 SELFORS
Telefon 75 15 17 77 Telefax 75 15 52 24

Mauredaksjonen ber våre lesere om stoff til vår lokalavis, og vi oppfordrer også alle barna i bygda om stoff til barnesida, som er et fast innslag i avisa. Frister for innlevering av stoff er innen utgangene av FEBRUAR, MAI og NOVEMBER.

Innslag til avisen kan sendes til: Trygve Karstensen Skonsenghagen 93 8615 SKONSENG
Eller på E-mail: mauren@c2i.net
Mauren er også lagt på internett: <http://home.c2i.net/skonseng/sul/mauren>
Besøk gjerne SUL sin hjemmeside: <http://home.c2i.net/skonseng/sul>

Redaktør: Trygve Karstensen
Medlemmer: Kristian Rødvann, Kristen Elias Rødvann og Finn Løkås

***Mauredaksjonen ønsker alle sine lesere og annonsører en
RIKTIG GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR !***